

mende underretning om andres benyttelse af postale tjenesteydelser eller lejlighed til selv at skaffe sig sådan oplysning. Bestemmelsen omfatter således både en koncessionshaver og anmeldelsespligtige postvirksomheder.

Når visse betingelser er opfyldt, kan postvirksomheden åbne forsendelser uden retskendelse.

9. *Ansvar for beskadigelse og bortkomst/erstatning*

Verdenspostkonventionen indeholder bestemmelser om beskadigede og bortkomne forsendelser. Endvidere fastlægges ansvarsfordelingen mellem afsendende og modtagende postadministration.

Konventionens erstatningsbeløb er minimumsregler, og der kan på bilateralt eller multilateralt plan fastsættes andre og gunstigere regler.

EU-postdirektivet indeholder ikke bestemmelser om ansvar for beskadigelse m.m.

Lov om postvirksomhed indeholder en bemyndigelse til trafikministeren til at fastsætte nærmere regler om koncessionshaverens erstatningspligt ved forsinkelser, bortkomst og beskadigelse af forsendelser, der er omfattet af befordringspligten.

Lovgivningen indeholder ikke bestemmelser om anmeldte postvirksomheders ansvars- og erstatningspligt. For disse virksomheder gælder dansk rets almindelige culperegler, hvilket indebærer et erstatningsansvar, såfremt en virksomhed forsætligt eller uagtsomt har handlet retsstridigt, og der derved er sket en skade på en befordret genstand, skal erstatte den beskadigede genstand.

10. *Klageadgang*

Verdenspostkonventionen indeholder ikke bestemmelser om klageadgang.

EU-postdirektivet bestemmer, at medlemsstaterne skal sikre enkle og gennemsigtige procedurer for klagebehandling og sikre, at den befordringspligtige virksomhed årligt offentliggør en redegørelse for klagerne og resultatet af deres behandling. Der skal tillige indføres procedurer til fastlæggelse af ansvarsfordeling, når flere operatører er involveret i postbefordring. Medlemsstaterne bemyndiges endvidere til at udstrække anvendelsesområdet for sådanne klagesystemer 1) til tjenester uden for befordringspligtområdet og 2) til tjenester inden for befor-

dringspligtområdet, som udføres af andre operatører end de befordringspligtige virksomheder.

Lov om postvirksomhed bemyndiger trafikministeren til at begrænse klageadgangen, således at der alene er klageadgang til én under trafikministeren oprettet styrelse.

Ifølge bekendtgørelse om Post Danmarks befordringspligt og eneret m.v. er der klageadgang til Posttilsynet (i dag Færdselsstyrelsen), for så vidt angår Post Danmarks afgørelser.

11. *Kontrol og straffebestemmelser*

Verdenspostkonventionen og EU-postdirektivet indeholder ikke bestemmelser om kontrol og straf.

Lov om postvirksomhed bestemmer, at Posttilsynet (i dag Færdselsstyrelsen) med henblik på kontrol af, at der ikke udføres postbefordring i strid med eneretten, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse kan foretage kontrolbesøg i postvirksomheders lokaliteter. Posttilsynet har herunder adgang til at gennemgå forretningsbøger, regnskabsmateriale, korrespondance og elektronisk lagrede data samt til at undersøge forsendelser.

Udgangspunktet for straf er, at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes den, der overtræder lovens bestemmelser eller bestemmelser udstedt i medfør heraf, med bøde.

Straffelovens § 152 og §§152d-f om forbrydelser i offentlig tjeneste og hverv herunder tavshedspligt finder tilsvarende anvendelse for den, der virker i en postvirksomhed eller i en virksomhed, der efter aftale med en postvirksomhed udfører postbefordring.

12. *Udviklingstendenser i de internationale rammevilkår*

Verdenspostunionen (UPU)

UPU befinder sig midt i en moderniserings- og omstillingsproces, som koncentrerer sig om følgende, som i al væsentlighed handler om organisering og finansiering af organisationen:

- UPU's struktur og mission, som består i en mere præcis definition af UPU's formål og en tidssvarende struktur. Der arbejdes mod at få udformet strukturen således, at der sker en adskillelse mellem regulatorer (medlemsstaternes myndighedsorganer) på den ene side og operatører (offentlige postvirksomheder) og